

عنوان مقاله:

فرهنگ موسیقایی مجالس زنانه تهران: مطالعه‌ی موردی روضه خوانی و مداحی

محل انتشار:

مجله پژوهش‌های انسان‌شناسی ایران، دوره 11، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

یاسمین پزشکی - Graduate Student, Faculty of Fine Arts, University of Tehran

مریم قرسو - Associate Professor, Faculty of Fine Arts, University of Tehran

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر متمرکز بر درک جایگاه و کارکرد موسیقی در مجالس مذهبی زنانه شهر تهران است. همگام با تحلیل موسیقایی و ارائه دسته‌بندی این مجالس با محوریت موسیقی (آوازی یا آواز به همراه ساز) تلاش شده است تا نقش کلیدی موسیقی در این جلسات و شکل‌گیری آن‌ها بررسی شود. پس از بررسی مناطق گوناگون شهر تهران، محله سنگلج به علت داشتن بافت فرهنگی و طبقاتی متنوع و همچنین تحولات فرهنگی-اجتماعی منطقه در سال‌های اخیر به عنوان میدان پژوهش انتخاب شد. در این پژوهش از روش مردم‌نگاری از طریق مشاهده مشارکتی استفاده شد و با شرکت در جلسات و مصاحبه با افراد شرکت‌کننده، روش تحقیق کیفی به شکل مطالعه موردی به عنوان ابزاری برای فهم موضوع در بازه زمانی مشخص چهارده ماه به کار رفت. به این ترتیب که در تمامی مراسم‌های مبتنی بر تقویم شیعی (اعم از سور و سوگ) مشاهده مشارکتی انجام شده است. در بخش پیشینه تاریخی از روش مطالعه کتابخانه‌ای و بررسی اسناد، سفرنامه‌ها و روزنامه‌خاطرات استفاده کردیم. به منظور بررسی و تحلیل موسیقایی، قطعات خوانده شده در این مراسم، آوانگاری و دسته‌بندی شدند. همچنین بر مبنای تحلیل داده‌ها، طبقه‌بندی هیئت‌های زنانه با توجه به موسیقی صورت گرفت. به علت ملاحظات مذهبی و سنتی مبنی بر ممنوعیت خواندن زنان در جامعه ایران، مناسک و آیین‌های زنانه به دور از رسانه، دوربین و ضبط و پخش عمومی برگزار می‌شود. با وجود چند پژوهش انجام شده در مورد مجالس مذهبی زنانه، پژوهش حاضر با در نظر گرفتن موسیقی به عنوان بخش اصلی این مراسم، از زاویه‌ای جدید به این مجالس می‌پردازد.

کلمات کلیدی:

Maddāhī, MŪ'īū'dī, religious Majales, Religious Sofreh, ritual music, RŪ'zekhānī, women's rituals

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1611567>

